

Sygn. akt V Ca 32/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu V Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Hryniewicz (spr.)

Sędziowie: SO Jolanta Pietrzak

SR del. do SO Magdalena Wygonowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Szulc

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej K. O. (1) zastąpionej przez matkę K. S. (1)

przeciwko R. O.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Braniewie

z dnia 29 listopada 2013r., w sprawie III RC 109/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w części oddalającej powództwo (pkt. II wyroku) w ten sposób, że zasądza od pozwanego R. O. na rzecz małoletniej powódki K. O. (1) alimenty w dodatkowej kwocie po 200 (dwieście) złotych miesięcznie, tj. łącznie 800 (osiemset) złotych miesięcznie,

II. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Braniewie) kwotę 120 złotych tytułem kosztów sądowych,

III. zasądza od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kwotę 240 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt Ca 32/14

UZASADNIENIE

Małoletnia K. O. (1) reprezentowana przez matkę K. S. (1) wystąpiła z powództwem o podwyższenie alimentów od pozwanego R. O. z kwoty po 400zł miesięcznie zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Elblągu z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie VC 277/10 do kwoty po 900 zł miesięcznie na dotychczasowych warunkach płatności, od dnia 25 czerwca 2013 roku.

Pozwany R. O. wniósł o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Braniewie uwzględnił powództwo do kwoty alimentów 600 złotych miesięcznie. W pozostałej części powództwo oddalono. Sąd I instancji orzekł także o kosztach sądowych, kosztach procesu i rygorze natychmiastowej wykonalności.

Orzeczenie powyższe było wynikiem następujących ustaleń i wniosków:

Małoletnia K. O. (1) urodzona (...), jest dzieckiem pochodzącym z małżeństwa K. S. (1) i R. O..

Sąd Okręgowy w Elblągu wyrokiem z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie VC 277/10, związek małżeński K. O. (2) z domu S. i R. O. rozwiązał przez rozwód. Kosztami utrzymania małoletniej córki obciążył oboje rodziców i zasądził alimenty od R. O. na rzecz małoletniej K. O. (3) w kwocie po 400zł miesięcznie.

Wówczas matka małoletniej K. S. (1) zamieszkiwała z powódką. Zatrudniona była w Szkole Podstawowej Nr (...) w B. na stanowisku bibliotekarza na czas określony i uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 2494,24zł brutto miesięcznie, tj. 1804,57zł netto miesięcznie. Spłacała pożyczkę mieszkaniową w wysokości 200zł miesięcznie oraz kredyt hipoteczny, którego rata wynosiła 350zł miesięcznie.

R. O. zatrudniony natomiast był Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w B. na stanowisku (...), otrzymywał wynagrodzenie w wysokości około 4697,80 brutto miesięcznie, tj. 3876 zł netto miesięcznie. Wówczas opłaty związane z utrzymaniem domu ponosił R. O. w kwocie 600zł miesięcznie. Ponościł również wydatki związane z opłatami za zajęcia dodatkowe córki. Małoletnia K. O. (1) uczęszczała na dodatkowe zajęcia muzyczne, lekcje języka angielskiego, na basen i zajęcia plastyczne.

Obecnie K. S. (1) nadal pracuje w Szkole Podstawowej Nr (...) w B. na stanowisku (...) z wynagrodzeniem 2200zł netto. Zamieszkuje wspólnie z córką. Poności miesięczne koszty związane z utrzymaniem domu. Z tytułu wyżywienia córki miesięcznie ponosi kwotę w wysokości 600zł, w którą wlicza opłatę za obiady córki w szkole w wysokości 90zł.

Małoletnia powódka jest w wieku intensywnego wzrostu, uprawia tenis oraz uczęszcza na lekcje pływania. Za miesięczną naukę tenisa matka dziecka ponosi wydatki w kwocie 240zł oraz wydatki związane z dojazdem na lekcje tenisa do E.. Tytułem zakupu odzieży sportowej, ponosi wydatki takie jak: dresy w kwocie 210zł, buty tenisowe w kwocie 350zł, torba tenisowa w kwocie 250zł. Z uwagi na to, iż dotychczasowa rakieta małoletniej powódki była już za mała, matka dziecka dokonała zakupu nowej w kwocie 300zł. Ponadto matka małoletniej poniosła wydatki na badania lekarskie 20zł, licencję sportową 80zł, remont pokoju córki 500zł, składki klasowe 50zł rocznie, zdjęcie klasowe 81zł. Matka małoletniej za naukę pływania powódki ponosi wydatki w kwocie 120zł miesięcznie. Na naukę języka angielskiego wydatkuje miesięcznie kwotę 120zł, na naukę gry na keyboardzie kwotę 140zł. Na zakup podręczników wydała kwotę 400zł. Na zakup środków higienicznych wydatkuje kwotę 100zł miesięcznie. Małoletnia K. O. (1) ma wadę zgryzu. Małoletnia uczęszcza również na terapię psychologiczną, której comiesięczny koszt wynosi 96zł. Małoletnia w okresie wakacyjnym uczestniczyła w obozie sportowym, którego koszt wyniósł 1800zł oraz w półkoloniach tenisowych, których koszt wyniósł 700zł.

Sąd Rejonowy ustalił też, że pozwany R. O. w dniu 20 października 2012 roku zawarł związek nowy małżeński, z którego ma ośmiomiesięczną córkę. Pozwany zamieszkuje w C. z żoną, córką Z. oraz 11 – letnim synem żony z pierwszego związku, na którego żona pozwanego otrzymuje alimenty w wysokości 350zł miesięcznie. Zatrudniony jest w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w C., ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto około 5.500zł. Z zestawienia karty zarobkowej rocznej wynika, iż wynagrodzenie netto jakie zostało wypłacone pozwanemu za okres do stycznia 2013 roku do września 2013 roku wynosi netto 49 791,97zł. Jego żona pozostaje obecnie na zasiłku macierzyńskim w kwocie 1200zł netto. Pozwany ponosi miesięczne wydatki w postaci 350zł za czynsz, 130zł za prąd, 30 zł za Internet, 42 zł za telewizję. R. O. w 2012 roku zakupił mieszkanie, na które zaciągnął kredyt. Spłaca 600zł miesięcznie raty kredytu hipotecznego. Na utrzymanie drugiej córki przeznaczona kwotę 500zł. W czerwcu 2013 roku nabył za kwotę 17.000zł samochód V. (...) rocznik, 2004. Na zakup samochodu wziął kredyt, którego miesięczna rata

wynosi 650zł. Ponadto pozwany spłaca kredyt hipoteczny w wysokości 200zł miesięcznie, jaki zaciągnął wspólnie z K. S. (1) oraz 100zł z tytułu debetu na koncie, jakie miał założone również wspólnie z K. S. (1).

Pozwany z małoletnią powódka utrzymuje kontakt telefoniczny, widuje córkę raz w miesiącu. W 2013 roku pozwany zakupił za rzecz córki telefon komórkowy za kwotę 269zł, przekazał jej kwotę 100zł na urodziny, wydatkuje również inne kwoty na córkę, takie jak na zakup ubrania, wycieczki, wyjścia do kin. Partycypował w opłacie za podatek rolny za 2013 rok oraz w części opłaty za obóz dla dziecka w wysokości 240zł, dokonał doładowania telefonu komórkowego dziecka.

Rozważając zasadność żądania Sąd Rejonowy przywołał przepis art. 138 k.r.o., stosownie do którego razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zwłaszcza istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zwiększenie, zmniejszenie albo ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

W ocenie Sądu I instancji od maja 2010 roku, kiedy orzekano o wysokości alimentów, niewątpliwie zmieniła się sytuacja małoletniej powódki. Małoletnia jest uczennicą V klasy szkoły podstawowej. Bezspornym jest zatem, że zwiększyły się jej potrzeby żywieniowe, ubraniowe, a przede wszystkim potrzeby edukacyjne. Nie kwestionowane są również zwiększające się koszty związane z uprawianiem przez małoletnią gry w tenisa i pływaniem, na co wskazują także osiągnięcia sportowe małoletniej. W zakresie tych ostatnich należy podkreślić, iż wzrosły koszty związane z wyprawką szkolną, zakupem sprzętu sportowego, odzieży sportowej, opłacaniem udziału małoletniej w obozach sportowych, dojazdem na lekcje tenisa czy kosztach lekcji tenisa, jak również lekcji pływania. Te wydatki są znaczne i w dużym stopniu obciążają budżet rodzinny przedstawicielki ustawowej małoletniej. Dziewczyna ma obecnie 11 lat, dojrzewa, znajduje się w fazie szybkiego wzrostu i rozwoju. Sytuacja materialna matki powódki jest lepsza niż to miało miejsce w 2010 roku. K. S. (2) otrzymuje obecnie wynagrodzenie w kwocie 2200zł netto, samodzielnie wraz z córką prowadzi gospodarstwo domowego, nie ma innych osób na utrzymaniu poza córką. Oceniając sytuację materialną małoletniej, Sąd orzekający uznał, że powództwo o podwyższenie alimentów co do zasady było uzasadnione.

Odnosząc się do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego nie można nie zauważyć, iż uległy one zwiększeniu w stosunku do 2010 roku, obecnie pozwany zarabia o 1600zł netto więcej. Ponadto zmieniła się sytuacja rodzinna pozwanego. R. O. zawarł nowy związek małżeński, z którego urodziła mu się druga córka. Jak również zamieszkuje z synem żony z pierwszego związku. Okoliczności te jednak według Sądu I instancji nie mogą wpływać negatywnie na sytuację materialną małoletniej powódki. Również zaciąganie przez pozwanego nowych zobowiązań takich jak zakup mieszkania (rata 600zł) czy samochodu (rata 650zł) nie mogą również odbywać się kosztem małoletniej powódki.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd I instancji podwyższył alimenty do kwoty 600 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu Rejonowego jest to kwota wystarczająca, adekwatna i odpowiednia do możliwości zarobkowych pozwanego i usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki. Ustając wysokość alimentów na kwotę 600zł Sąd wziął również pod uwagę, iż pozwany partycypuje w spłacie kredytu jaki został zaciągnięty przez niego wraz z byłą żoną na zakup domu w wysokości 200zł, w którym zamieszkuje małoletnia.

W apelacji od powyższego wyroku strona powodowa wniosła o jego zmianę i zasądzenie alimentów w podwyższonej wysokości po 800 złotych miesięcznie. Skarżąca zarzuciła, że koszty utrzymania powódki są znacznie wyższe, aniżeli ustalił Sąd Rejonowy, a pozwany kosztów tych nie kwestionował. Same opłaty z tytułu zamieszkiwania przypadające na powódkę zamykają się kwotą 270 złotych miesięcznie. Nieprawidłowo też ustalono możliwości płatnicze pozwanego, gdyż są one wyższe od tych jakie przedstawił Sąd I instancji w motywach orzeczenia.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej była uzasadniona.

Należy zauważyć, że ustalenia Sądu Rejonowego w kwestii sytuacji materialnej stron są prawidłowe i Sąd Okręgowy je podziela.

Analizując jednakże te ustalenia, Sąd II instancji wysnuł odmienne wnioski, które doprowadziły do uwzględnienia apelacji.

W szczególności rację ma Sąd Rejonowy, że rozpoznając żądanie podwyższenia alimentów, winien dokonać porównania sytuacji od ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów z sytuacją, jaka ma miejsce w dacie rozstrzygnięcia sporu.

Według niewadliwych ustaleń Sądu orzekającego, matka powódki zarówno wówczas jak i obecnie pracuje na tym samym stanowisku, tyle że w 2010 roku zarabiała 1804 złote netto miesięcznie, a obecnie 2200 złotych netto miesięcznie. Pozwany również pracuje na tym samym stanowisku, ale w 2010 roku jego zarobki wynosiły 3876 złotych netto miesięcznie, a obecnie 5500 złotych netto miesięcznie. W tym miejscu należy wskazać, że pogląd pozwanego zaprezentowany w odpowiedzi na apelację, jakoby dochodu pozwanego nie stanowiły środki nie będące stałymi składnikami wynagrodzenia jest błędny. Dochód pozwanego to całe wynagrodzenie jakie otrzymuje niezależnie, czy otrzymuje je stale, czy okresowo do pensji. Jeśli pozwany -co wynika z akt- za okres od stycznia 2013 roku do września 2013 roku otrzymał kwotę 49.791 złotych, to jednoznacznie wynika, że miesięcznie zarabia kwotę 5500 złotych miesięcznie. Jego wynagrodzenia wzrosło zatem od 2010 roku znacznie. Wszelkie zobowiązania zaciągnięte wobec banków nie mogą decydować o braku możliwości płatniczych, bowiem pierwszym zobowiązaniem rodzica jest zapewnienie utrzymania dziecka, a potem zaciąganie innych zobowiązań. Należy uznać, że pozwany decydując się na kredyty stwierdził, że pozostanie to bez wpływu na możliwość zwiększenia zakresu obowiązku alimentacyjnego, co w miarę dorastania dziecka musi nastąpić.

Koszt utrzymania powódki jest wysoki, gdyż uczestniczy ona w szeregu zajęciach dodatkowych głównie sportowych i nauce języka obcego. Generuje to koszty, szczególnie nauka tenisa jest zajęciem, które wymaga sporo nakładów finansowych (opłata, dojazdy, odzież sportowa, obozy itp.). Rację ma skarżąca, że pozwany tych kosztów nie kwestionował. Od ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów na powódkę minęły 4 lata. W życiu dziecka to jest okres, znaczący i mający duży wpływ na zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb oraz kosztów utrzymania. Różnica w utrzymaniu dziecka 8 letniego, a 12 letniego jest odczuwalna dla rodziców.

Pozwany ma obecnie na utrzymaniu jeszcze 8 miesięczną córkę, lecz jej koszt utrzymania jest niższy, aniżeli powódki. Stwierdził on, że na utrzymanie tego dziecka przeznacza 500 złotych miesięcznie. Trudno zatem zaakceptować, by na dziecko 11 lat starszełożyłzaledwie o 100 złotych więcej.

Pozwany natomiast nie ma obowiązku partycypowania w kosztach utrzymania syna swojej żony, zatem argument, zawarty w odpowiedzi na apelację, że również wychowanie tego dziecka obciąża pozwanego, nie może mieć wpływu na zakres obowiązku alimentacyjnego na powódkę.

Ostatnia kwestia, która zadecydowała o uwzględnieniu apelacji to fakt, że pozwany mieszka obecnie 320 km od miejsca zamieszkania powódki. Nie ma zatem możliwości uczestniczyć w jej życiu na bieżąco, poprzez dowożenie na zajęcia i częste spotkania. Widuje się z córką rzadziej i koszty, które wcześniej ponosił dobrowolnie, aktualnie obciążają wyłącznie matkę powódki. Istotnie sam koszt utrzymania domu w części jaki przypada na powódkę to 270 złotych miesięcznie. Okoliczności te musiały prowadzić do obciążenia pozwanego wyższymi alimentami.

Splacanie połowy raty kredytu hipotecznego zaciągniętego z matką powódki na dom, w którym powódka mieszka, także nie jest argumentem, który w sytuacji rodziców powódki może decydować o niższych alimentach. Między rodzicami powódki toczy się sprawa o podział majątku wspólnego. Losy domu zostaną w tej sprawie rozstrzygnięte,

tym samym kredyt obciążą osobę, która otrzyma go na wyłączną własność. Aktualnie dom jest wspólny i zobowiązania z niego wynikające również obciążają współwłaścicieli.

Sąd Okręgowy zgadza się z poglądem pozwanego, że obie jego córki winny żyć na zbliżonym poziomie, ale koszt utrzymania starszej z nich jest znacznie wyższy, zatem i alimenty od ojca na jej utrzymanie muszą być podwyższone po czterech latach w kwocie mającej znaczenie dla możliwości zaspokojenia jej usprawiedliwionych potrzeb.

Kwota 800 złotych z tytułu podwyższonych alimentów na rzecz powódki stanowi niespełna 1/7 część dochodów pozwanego. Pozwany musi liczyć się z faktem, że mając dwoje dzieci na utrzymaniu część jego dochodów będzie przeznaczana na ich utrzymanie i że kwota z tego tytułu będzie wyższa w miarę wzrostu potrzeb dzieci wynikających z ich wieku.

Przesłanki te legły u podstaw uwzględnienia apelacji i podwyższenia alimentów na córkę pozwanego do kwoty po 800 złotych miesięcznie.

Sąd Okręgowy zasądził zatem dodatkowo ponad alimenty uwzględnione w zaskarżonym wyroku kwotę 200 złotych miesięcznie, co łącznie daje kwotę alimentów po 800 złotych miesięcznie. Jest to kwota adekwatna do potrzeb dziecka i możliwości płatniczych pozwanego.

Konsekwencją uwzględnienia apelacji jest rozstrzygnięcie o kosztach sądowych, które obciążają pozwanego dodatkowo w kwocie 120 złotych i kosztach procesu, o których orzeczono stosownie do przepisu art. 108 kpc .